

Radikal

Kürdistan'a 'Kuzey Suriye' dersiniz...

ORAL ÇALIŞLAR

Politika / 28/07/2012

Barzani de Talabani de Suriye Kürtleri de korku ögesi olmaktan çıkıp bir kardeşlik ve umut dili oluşturabileceğimiz müttefike dönüşebilir.

Dışişleri Bakanı Davutoğlu, Türkiye'nin geleneksel yaklaşımını ortaya koyan bir "tanımlama" ile Suriye Kürdistanı'nın adını şöyle koydu: "Kuzey Suriye"... "Kuzey Irak" kavramı da ülkemizde aynı anlayış doğrultusunda rağbet görüyor. Meclisi olan, üniversiteleri olan bu bölgenin dünyadaki yaygın ismi olan "Irak Kürdistanı" ise hâlâ görmezlikten geliniyor.

Ortadoğu'nun dönüşümündeki en dinamik ve etkin aktörlerden birisinin Kürtler olacağı kesinleşiyor. Bölgenin en kritik düğüm noktalarının birçoğunda onlar yaşıyorlar. Çoğu yerde hakları hukukları yok, hatta bazı yerlerde kimlikleri, kayıtları bile yok.

Moskova'nın ağırlığı

Rusya Genelkurmay Başkanlığı, Suriye'nin Tartus limanında bulunan Rus deniz üssüne, muhalif güçlerin herhangi bir saldırı yapması durumunda karşılık verecekleri uyarısında bulundu. Bu açıklama ile birlikte, Moskova'nın Suriye'nin geleceğindeki ağırlığı iyice netlik kazanmış durumda.

Bir elde Rusya (ve yanında İran), diğer tarafta ABD ve Avrupa; bölgenin geleceği üzerine yoğunlaşmayı sürdürüyorlar. Onlar kendi analizlerine göre yol haritaları üretmeye çalışırken, bölge halkları da kendi pozisyonlarını belirginleştiriyorlar.

Kadınların korkuları

Esad rejiminin yıkılması ihtimali bazı çevrelerde korkulara neden oluyor. Örneğin Kürt kadınlarının, bir yeniden şekillenme halinde, "İslamcılığın güçlenmesi"yle ortaya çıkabilecek kaos ortamında saldırıya uğramaktan korktukları ifade ediliyor. Kendilerini korumak amacıyla şimdiden silahlandıkları, Hıristiyan, Alevi ve Arap kadınlarıyla işbirliğine girmeye hazırlandıkları gelen haberler arasında.

Kürtlerin geleceği ne olacak? Aleviler ne yapacaklar? Hıristiyanları neler bekliyor? Bölgede nasıl bir yeni kültür, nasıl bir yaşam tarzı şekillenebilir? Bir öngöründe bulunmak çok zor.

Hatırlatalım: Irak'ın işgali sonrasında en büyük acıları kadınlar ve Hıristiyanlar yaşadılar. Radikal gruplar, kadınların sokağa çıkmasını yasakladılar, çıkanları öldürdüler. Irak'ta, yüzde 4 düzeyindeki Hıristiyan nüfus neredeyse yok oldu. Tabii Suriye bütün bu açılardan daha "renkli" ve kalabalık azınlık gruplara sahip. Kürtler yüzde 10, Aleviler yüzde 12, Hıristiyanlar yüzde 10 civarında...

BDP Eşbaşkanları Demirtaş ve Gültan Kışanak'ın çağrıları dikkate alınmalı. Suriye Kürtleri arasında ayırım yapmadan görüşülmeli: Türkiye, Kürtlerin dinamizmini; geçmiş yaraların onarılması ve ilişkilerin sağlıklı bir hale dönüştürülmesi için bir imkân olarak görebilmeli.

Şu açık: Yeni şekillenen Ortadoğu'nun çok renkli ve çok kültürlü tablosunun bir enerjiye dönüşüp

dönüşmemesi, Türkiye'nin bölgeyi okuma biçimiyle ve devletçiliğe bakış açısıyla yoğun şekilde bağlantılı. "Devletçi düşünce şekli" biraz olsun aşılabilirse, Türkiye Cumhuriyeti'ne egemen iradenin kendi Kürtleriyle barışması kolaylaşır. Türkiye'nin "geleneksel devletçi siyasetler"in zararlı olduğunun farkına varması, bütün bölgeyi etkileyebilir.

Bir sonraki adım ise, çevredeki Kürt topluluklarına bakışın değişmesi... Hükümete yakın düşünce merkezlerinin Barzani'ye yaklaşımı, eski bakış açısıyla vedalaşmadığını gösteriyor. "Barzani ikili oynuyor" gibi değerlendirmeler ön planda.

Barzani, sizin "her istediğinizi yapacak" bir kişi değil ki... O da bu coğrafyanın aktörlerinden biri. Yıllardır onu PKK'nın üzerine sürmek için baskı yapıldı. Bunu kabul etmedi. Daha önce Türkiye'nin zorlamasıyla birkaç kez denediği çatışmaların Kürtlere verdiği zararların farkında olan Barzani, benzer şeyleri tekrarlamamaya kararlı. Barzani de Talabani de Suriye Kürtleri de birer korku ögesi olmaktan çıkabilir, hatta bir kardeşlik ve umut dili oluşturabileceğimiz müttefiklere dönüşebilir...

Kürtlerin yaşadığı coğrafyayı "Kuzey Irak", "Kuzey Suriye" gibi ifadelerle tanımlayarak, Türkiye Kürtleriyle barışmaktan korkarak bir adım bile ilerleyemeyeceğimiz açık...